

# ORSZÁGOS HIRLAP

Előfizetési ár:  
Egész évre 14 frt, fél évre 7 frt, negyedévre 3 frt 50 kr.  
Egy hónapra 1 frt 20 kr.  
Egyes szám ára helyben 4 kr., vidéken 5 kr.

Főszerkesztő  
**MIKSZÁTH KÁLMÁN**

Szerkesztőség és kiadóhivatal:  
VIII. kerület, József-körút 65. szám.  
Megjelenik mindennap, hétfőn és ünnepnap után is.

II. év.

Budapest, 1898, kedd, november 15-én.

315. szám.

## Gombamérgezések.

Ha a politikai helyzetet száz lépésről távolabbról nézzük, vagyis ha nem merülünk el a finomabb szálak nagyszerűségébe, akkor hallásunknak egy kissé eltompul a lárma, azaz jelentéktelenné válik, szemünknek ellenben kiszélesedik a látóhatár. A Sándor-utcai országház mögött akkor a Lipót-utcai városházat is észrevesszük. Ezen a két helyen sokban hasonlít egymáshoz a parlamenti játék. Emitt nagyobb kérdéseivel foglalkoznak az adminisztrációnak, hevesen vitatkoznak a helyi történelem kérdésén és nem veszik észre a gombamérgezéseket. Amott nagyobb kérdéseivel foglalkoznak a törvényhozásnak, tüzesen harcolnak azon, hogy mi legyen a nemzeti történelem legközelebbi lapjaira írva és — szintén nem veszik észre a gombamérgezéseket.

Félve hozakodunk is e csekélységgel elő. Mert ugyan kinek is kell az igazalom e páraflan napjaiban nemzetiségi kérdés? Miért a bajokat még ezzel is szaporítani, s akik a história csinálói ellen agyarkodnak, azoknak érdemes-e ugyan az apróbb kalamitásokról szólni?!... Minek a feledékeny örökösnek a boldogult nagybácsit említeni?!... Említjük őt mégis, emlékeztetjük rá az örököszt mégis. Emlékeztetjük a magyar parlamentet arra, aminek mindenét, egész összeállítását köszönheti; emlékeztetjük a nemzetiségi politikára. Annak az

öntudatossága és szorgalma építette föl a nemzeti politikának legbiztosabb bázisát, a nemzeti törvényhozást, annak hát lehet szentelni egy percet. Aki obstrukciót csinál, az gondolja el e perc alatt, hogy vannak dolgok, amikről hálátlanul és könnyelműen meg szokás feledkezni s aki nem csinál obstrukciót, az gondolja el e perc alatt, hogy mennyivel nagyobb volna itt a lárma, ha a padokon még vagy tíz pánszláv tót és harmincz irredentista oláh is ülne.

Erdélyből ugyanis ma egy érdekes statisztika fogja bejárni a lapokat. Annak az esetnek a kapcsán, hogy Kolozsváron a millenniumi alapítványi iskola szomszédságába ellentüntetésül templomot építenek az oláhok, ennek az esetnek a kapcsán kiszámították, hogy tizenhárom év alatt mekkorát haladt Erdélyben az oláhság ügye. Lapunk más helyen megadni e számításokat. Kiszámították, hogy míg az Erdélyrészi Magyar Közművelődési Egyesület alapítása előtt egész Magyarországon csak egyetlenegy oláh pénzüintézet volt, az Emke fennállása óta az oláh takarékpénztárak száma 51. Fél millió forinttal több tiszta jövedelmet fordítanak ezek a bankok fajbeliek javára (van az Emkének ennyije?) és most is a kolozsvári tüntetés köveit ebből a pénzből akarják összerakni. A fanatizmus terjesztésére legalcalmasabb eszköz a pénz, hiszen éppen egy erdélyi püspök, Majláth Gusztáv, hirdette a multkor, hogy sok Péter-fil-

lért kell gyűjteni a jezsuiták számára, mert az ő céljaikat legjobban az mozditja elő; s az erdélyrészi és Királyhágón inneni bankok szépen felvirágoznak. A jelentés azonban a fülünkbe süviti, hogy a dákoromán ügynek e fellendülése az Emke alapítása óta történt: ... Hallják, törvényhozó urak, az Emke alapítása óta, vagyis azóta, hogy a magyarság védekezni kezdett! Érdemes ezen gondolkodni egy perczig.

Nem kell a dolgon átesni azzal a hétköznapi nembánomsággal, hogy: „akkor hát kár volt az egészbe beléfgni.” Épen ellenkezőleg kell beszélni. Azt kell ugyanis tartani, hogy kár az ilyen dolgokban csak beléfgni. Az évekkel ezelőtt megindult erdélyi nemzeti renaissanceból magától következett az, hogy a hatásnak közmondásos ellenhatása itt is meglesz; s ebből előállott a magyar politikának az a logikai kötelezettsége, hogy a meginduló harcban, a hatás és ellenhatás váltakozó hullámai között sohasem lesz szabad akkor állnia meg, amikor nem ő van felfüli. Az egész nemzeti ügy a Királyhágón túl és a déli vármegyékben, hiába, csak háboru meg háboru folyton; más természetű vége nem lehet ennek, mint az, hogy az egyik harcos elpusztul. Magától értetődik, hogy az elpusztuló félnek a másiknak kell lenni. De hogy reméljük mi ezt az állapotot, mikor a mai hadi állások szerint, számok és eredmények tanúsága szerint, egy idő óta mi vagyunk alul? Hogy reméljük mi a győzelmet, mikor a hábo-

## Tojás és háziczipő.

Írta: Baithasar Leprêtre.

— Az élet utja — kezdte beszédét Besnard apó, az ősz költő és kritikus — az élet utja apró holmikkal van teli. A nyomot, melyen a magasba törünk, rongyos csizmataplak, üvegdarabok, elvesztett rézgyűrűk szegélyezik, akár ott hátul a rozsbán a gyalogösvényt. Gögs az ember, aki e hitványságokat meg nem nézi, föl nem emeli vagy félre nem rugja; mert érdemes velük foglalkozni, hisz aki utánunk jön, ugyis legelőbb e jelentéktelen tárgyakat látja. Nézzetek is, én nyugodtan halok meg, mert tudom, hogy az én ösvényemet csupa kemény tojás szegélyezi; hófehér tojás, meg világosbarna mint a cochinchinaié, kitöltött feszes héj, meg néhol egy mozgó toltólék, egy romlott darab. Utam szélén csupa ilyen holmi áll és tudjátok, hogy honnan van ez?!... Haj, ha itt lettelek volna, mikor a homokos gasconei partokról ide jött hozzám e borsszinű sziklak közé Larroumet barátom, a kopasz ügyvéd, sertésbérbe kötött Code Napoleon, ki fraus civilizációs nevézi a legnagyobb gazságokat. Ott ült füzöld felöltőjében (nálunk ott hon a toulouse-i olajnyomatok után szeretnek öltözködni), ott ült azon a halvány szőnyegpamagon, ahol most ti vagytok a széles üvegfallal szemben. Lenn akkor is így mozogtak a habok, mint most, mintha sárkányok nyelvét öltögetnék, Vannes felé akkor is így gyujtogatják a világitó tornyot s mi az üvegen át

füstfelhőket fujdogáltunk az örök természet elé, tovább szöni a saisi fátyolt.

— Larroumet — kérdeztem — emlékeztet-e még rám otthon, ha a „Bask menyecske”-nél összeültök egy pohár almaborra s a szomszédban megkondulnak a káptalan hangjai, mintha elszóródott jobarátokat hívának össze. Suttog-e ilyenkor valamit a babérfa a kertben s a korcsmáros oly pontosan nyirja-e még a babérfát?!

— Oh, igen — válaszolta az ügyvéd, a szivarját nyomogatva — oh, igen, mi sokszor megemlékezünk rólad, Besnard, és mi nem is fogunk elfelejteni téged. Humbert-t, a korcsmáros, te szoktattad le ama büzös kis halacsokról, melyeket borkorcsolyának adott folyton és Lebrét órnagy, a rokkantak telepének parancsnoka, most mindig így kiált: „Vigyázz! Jobbra arcz!... A Besnard hagyatéka jön.” — Lebrét most mindig így kiált, ha Humbert a bor mellé a kemény tojást hozza. Így van ez a „Montréali vadász”-nál, a „Három aranyliliom”-nál és a többi vendéglői kertekben is, ahol csak almabort isznak és kemény tojást esznek a lambeziak. Minden valamirevaló vendéglőben egész virágos cseréptálak teli kemény tojással. Sohasem felejtjük el, hogy a bor mellé te hoztad e csomagot Németországból. Pedig annak már harmincz éve, Besnard.

Besnard apó beretvált rózsaszínű arczát simogatta s egy mult századbeli abbé mali-

cziajával mosolygott, míg az ő ismeretlen barátját idézte nekünk.

— Látjátok — folytatta azután — így szegélyezi az én pályámat a kemény tojás. Lambez-ban, a szülővárosomban e jelentéktelen dolog jobban megőrzi emlékeimet, mint Condée-herceget a lovas-szobor. Holott most harmincz éve tudjátok-e, hogy mi mást is hoztam én haza Németországból?!... Akkor — persze ti nem sokat tudtok róla — akkor Camille Besnard, az elmés gasconne-i (így nevezték a második császárság újoncság-irói) már tul volt azon a dicsőségen, midőn őt a Sorbonne-ban a szépművészetek mesterevé avatták s midőn neki a régi díszteremben, melyet most a Descartes amphiteatruma helyettesít a dékán szájából végig kellett hallgatnia a saját életrajzát. Egy-két foszlány a beszédből még most is itt száll a fülem körül, de nem idézem nektek, hiszen az ilyen avatás tulajdonképp csak utmutatás az ifjunak, hogy mikép kell majd neki is szemükbe hazudni azoknak, akiket szeret. Akkor, mondom, tul voltam már e dicsőségen és vándorbotommal, meg ifju éveimmel utrakeltem a Dauphinen és a svájci sarkon át Németországból. És Grenoble táján kezdtem a templomokat, a szentségtartókat s a régi szurokfeketé városházak erkélyeit nézni; a kőcsipkéket s az egész ékalaku göthikát, mely a Champagne-on és Franche-Comté-n át messzsa benyulik Németországból, tul a Fekete Erdőn és a Westerwaldon, benyulik a germánok híres lombos völgyeibe és

runak csak az első időszakára volt velünk elegendő puszkapor és lelkesedés, most ellenben azt kell tapasztalunk, hogy az ellenséges tábor meggyarapodott, a mi védekezésünk következtében felfokozta harci kedvét s ma álmosság ránk a sáncaiból: „Haj, haj, ti csak egyszer tudtok ránk lövöldözni; s mire másodszor is tudtok, akkorára mi még háromszorta leszünk erősebbek.”

Vannak, akiket chauvinistáknak neveznek a nemzetiségi politikában; ezek azok, akiket a faj és a haza szeretete nem enged nyugodni, hanem cselekedetre ösztökél, bár ez nem hasznos mindig. Vannak ismét nem chauvinisták is, akik a természetes fejlődés rendjére hagyják mindent s attól várják, mint empirikus tény, a nemzetiségek beolvadását, bár ez nem esik meg mindig. Tetszés szerint már most állhat bármelyik pártban a magyar, abban a hitben bizonyosan közösek vagyunk mindnyájan, hogy a magyarság ügyét blamagenak kitenni nem szabad. Ez az egész nemzet személyes ügye. Ha ellenzéki képviselők volnánk, többet beszélünk róla, mint a Bánffy személyes ügyeiről s biztosak volnánk benne, hogy tapsokat kapunk majd az egész nemzettől az ellenzéki igazi feladatának betöltéséért. S mily emelkedett volna a hangulatunk! Menynyire gyönyörködnénk abban a tudatban, hogy nemcsak retorikai hasznai vannak az ellenzékeskedésnek, hanem kézzelfoghatóbbak is. Tizenöt erdélyi főispán, aki összeül a magyarság érdekében megint valamit tenni, nagyobb sikerünk volna, mint egy egész megboszott miniszterium. Haj, de midőn a világon már mindenki államférfi s az egész politikának nem az a sarkkérdése, hogy mitől kell félni, hanem az, hogy kitől kell félni; ily csudálatosan nagystílusú és idealista világban, ugyan ki törődnek az apró gombamérgezésekkel?!

## POLITIKAI HIREK.

A képviselőháznak délután tíz órákor ülése lesz.

A régi Visnu és az új Visnu. Az indultak szerint Visnu ugyan láthatatlan a földön, de ő törődik legtöbbet az emberiség bajjaival. Ha valami nagy baj adja elő magát, akkor megtestesülve jelentkezik, hogy megváltsa embereit a bűnöktől. Visnu annyival kényelmesebb isten a többinél, hogy ellentétbe is szabad jönni vele és le lehet csapni és új Visnut keresni, aki egyetért velük. Ily Visnu-változást jeleznek most ama sérényen obstruáló kisdud csapatnál, mely különös módon keresi a mennyek országát. Ez a néppárt. Beszélnek parlamenti körökben, hogy a Molnár János apát és képviselő úrnál tartott konferenciákon az eddigi Visnu, gróf Zichy Nándor, ellene szegült az obstrukciónak, minél fogva a párt új Visnut keresett és hogy azt meg is találta légyen gróf Hunyady Imre személyében; ki még eddig nem foglalkozott politikával, de megpróbálja. Az új vezértől, kinek Bécsben is jelentékeny összeköttetései vannak, állítólag nagy dolgokat vár a néppárt, nevezetesen azt reményli, hogy a néppárt elhagyván azt, ami a vallási jellegből rajta fölösleges, a nemzeti párt pedig elhagyván azt, ami a liberális jellegből rajta fölösleges, egy egészséges konzervatív párt kerekedhet ki a mostani zürzavarból. Mi nem igen hiszünk se az egészséges voltában, de még a konzervatív voltában sem, mert ha lesz is, legfeljebb feudál-klerikális párt lehet, mely a nemzeti pártból is csak kevés tagot bír bevonni.

A közigazgatási bizottság új elnöke. A képviselőház közigazgatási bizottsága Kardos Kálmán helyébe, ki alelnökké történt megválasztása után lemondott a bizottság elnöki tisztéről, egyhangúlag Tallian Bélát választotta meg. E szerencsés választást általános meglepéssel vette a ház, annál inkább, mert a közelebbi közigazgatási reformjavaslatok kívánatosá teszik, hogy a bizottság eme tárgyalásait ily kiváló erő vezesse.

Két szerencsémű. A képviselőház zárószámadási bizottsága ma délután ülést tartott. A vallás- és közoktatásügyi, továbbá az igazságügyi tárca múlt évi zárószámadásait vizsgálta. A bizottság a tulkiadásokat mind a két tárzanál igazoltaknak találta és a fölmentések megadását javasolja a háznak.

Az obstrukció ellen. Temes vármegye törvényhatósági bizottsága november huszonkettedikén rendkívüli közgyűlést tart, hogy az ellenzéknek a törvényhozás működését megakadályozó eljárása ellen tiltakozzék.

Nagy-Becskerekéről táviratozza tudósítónk: A mai rendkívüli közgyűlésen, amelyen az egész törvényhatóság együtt volt, Torontál vármegye e. g. y. h. a. n. g. u. l. a. g. kimondotta, hogy csatlakozik Csongrádmegye feliratához. A közgyűlésen az összes nemzetiségek és felekezetek is képviselve voltak. Hadffy Demeter, királyi közjegyző, a 48-as honvédegyesület elnöke hosszú beszédet mondott.

Vasmegye törvényhatósági bizottsága mai közgyűlésén elhatározta, hogy a képviselőházhoz az obstrukciót kárhóztató feliratot intéz.

Szatmár város képviselőtestülete ma tárgyalta az obstrukció ellen való állásfoglalást. Az ellenzéki oldalról is többen felszóltak a vallás- és közoktatásügyi bizottságot, hogy a tervezett felíratra vonatkozó indítványt azonban mellőzték, mert ennek elfogadása nagyon kiélethette volna a közgyűlésen a pártszervevényeket.

A függetlenségi párt értekezlete. A függetlenségi és 48-as párt ma este hat órákor rövid értekezletet tartott Kossuth Ferenc elnöklésével. A tanácskozásban résztvettek: Meszlény Lajos, Lakatos Miklós, Boda Vilmos, György Elek, Hentaller Lajos, Fáy István, Tóth János, Thaly Kálmán, Kubik Béla, Justh Gyula, Ilyés Balint, Endrey Gyula, Antal Pál.

Kossuth Ferenc elnök bejelentette, hogy a hétvégén valószínűleg véget ér a napirendvita és felszólítja a párt tagjait, hogy ezen túl is a lehető legerélyesebben foglaljanak állást az indennitvel szemben, amit az értekezlet határozata is emelt azzal, hogy a pártnak ezt az álláspontját az elnök a képviselőházban is tolmácsolja.

Az elnök folytatón bejelentette a függetlenségi és negyvennyolcas polgári körnek az ellenzéki képviselők tiszteletére rendezendő lakomára

szurós hegyével ott Wotánt, az esetlen, horkoló Istent szivenszurja. Hej, kedves barátaim, mi lett ebből az utból, e nyomozó utból! . . . Egy könyv lett belőle, kedves barátaim. — „A francia szellem legitim birodalma”, melyet három hónap alatt tizenhét ezer példányban adott el Hachette. Ezt a könyvet hoztam én akkor Németországból s otthon a császári prefet még egy fehér zománczu keresztet is tűzött a koszorúhoz, midőn porosan hazajött a vándor. De halljátok, Lambezban ma nem a habérra emlékeznek, amit hoztam, hanem a kemény tojásra . . .

Hogy Párisból hét órahosszat rázattuk magunkat a postavonaton s a rózsaszínű hegyi virágok után Besnard szalonjából a komor tengert néztük, öreg barátunk is, ugy tűnt szemünkbe, mint hepe-hupás pályánk apró virágai után egy sötétebb, de állandóbb igazság. Én és utársam, a szláv író, aki Párisba jött övekre letelepedni és örökölt tulajdonságait levetni és el nem sajátítani az idegent; én és e nyomott homlokú, álmódzó, aki lakni jött Párisba, ahelyett, hogy csak megtekintette volna ez óriási muzeumot, aki kényelmesen el tudott helyezkedni egy szerényben, hol pedig mindig valami idegen szag fogja facsarni az orrát; mi ketten látogatónk jöttünk az öreghez, rövid pár hónappal az után, hogy a szerkesztőség e legidősebb tagját egy pohár fekete sör mellett bucsuztatánk. Quiberon körül nézett ő ki magának, Parre és Leroi két apró parti falu között egy magányos lakót, ahova a tengerrel párhuzamos

országtról ritkás rozsvetések és korhadó fakerepek közt viz az ösvény. A ház előtt szakgatott, agyagos vonalakban elég meredeken esik a part s a víz szélén szürkésfekete sziklák védik az erőltlen talajt.

Besnard hajléka egy négyszögű földszintes ház, melyen egy kiszögellő verandát alacsony, korinthusi oszlopok tartanak. Hűvös időben az üvegfal mögé húzódnak a lakók, a Besnard széles börcpamlagjai és keskeny könyvpolezai közé, hol a szelid gyertya-éscillár alatt a théat odon nyolcszögű eszéskből isznak, melyeknek aranyozott lárcok vonalaira madame Besnard különösen büszke. Így élnek a lakók a kicsiny házban. A lakók! Madame Besnard a második lakó s azután tán még az a breton csónakjavító paraszt nevezhető harmadiknak, s a felesége negyediknek, a pajtából átalakított cselédházban. Besnard apó e csöndes, egyedül a tenger zugától fölvert környezethez menekült az ö négyezer franknyi évi jövedelmével, melyet tanári nyugdíja és kis szerzeményének kamatai tettek ki. Egy fonott karosszékben ült előttünk az öreg, lábát keresztbe tette és ahogy lábafejét folyton fölfelé hajlította, alul a sarka minduntalan kibújt a házi cipőből. Azzal után a talpát veregette; úgy működött a házi cipővel, mint más kedélyes öregek a légy-csapóval.

— Kedves mester, — vágott közbe a nyomott homlokú — kedves mester, ha ilyen puha barna börczipőben jártál az öltösvényen, ily kipárnázott talpu cipőben; akkor melegen üdvözöllek, mert bizonyosan sohasem

törted össze az útszéli holmit, amiről beszéltél, a kemény tojást.

Besnard fekete spanyol cigarettákkal kínált meg bennünket s betette az ebédő ajtaját, miután előbb halkan beszélt a szomszéd helyiségekbe, hogy meggyőződjék, hogy gyöngékedő neje, madame Besnard, csakugyan a harmadik szobában van. Azután közibénk ült a pamlagra és csöndesen megveregette a vállunk.

— Ne gunyoljátok a házi cipőmet — kezdte ismét — a házi cipő az örök forrás. Azt hiszem, a hét bölcsek házi cipőben jártak (a Sokratesébe bizonyosan titokban gombostüket helyezett el a felesége) és azt hiszem boldog az, aki már kora ifjúságában is házi cipőben járhat. Én, kedves barátaim, őszintén bevallom, én ifjúságom egy részét mezitláb futottam meg; úgy jártam otthon, a Garonne partján, egy futkároztam a kollegium márványfolyosóján és gargon koromban is úgy szaladtam az ágytól az ajtóig, kitenni vagy behuzni a csizmám. Míg az esküvőm előtti héten Rafin ur, a Palais Royal harmadrendű divatárkereskedője össze nem állította a kelengyémet. Milyen kelengye volt az, tisztelt barátaim! Nem fogok belőle elárulni nektek semmit, legyenek e tolette-cnikkétől távol az avatlanok, mint egy rokokoherezgekisasszony kelengyéjétől; csak annyit akarok említeni, hogy a feltűzött pamutharinyába bele volt csavarva egy pár hamuszínű posztó cipő. Így érkezett hozzám a kelengye, a mai rue du 4. Septembre egy negyedik emeleti szobájába, a menyegző előestéjén, ép midőn meggyújtottam a lámpát és hanyatt feküdtem



akasztotta elveit a hatalomhoz jutásért és azért, hogy hasznokhoz juttassa a familiáját. Ez a gróf Tisza István ritkán van itt; többnyire a bankokban, hol nagy hálókban kóvér aranyhalakat foghat! (Folytonos nyugtalanság.) Ez a gróf Tisza István meri egyéni haszonkereséssel vádolni Apponyit, Horánszkyt! Némi kis elfőladással a nemzeti párt legtöbb tagja lehetne főispán, bankigazgató, vicinálta. De egyik sem az. A tulajdonon nem mondhatják el bátran ezt! (Tartós nyugtalanság.) Egyszerű rágalom, amikor gróf Tisza zavarosan való balázzással vádolja a nemzeti pártot. A kölcsön kért néppárti szavazatokra, mikről gróf Tisza beszélt, kérde: emlékszik-e gróf Tisza a római levélre, tudja-e, hogy gróf Tisza Bende püspök kegyelméből ül itt a Házban. A nemzeti párt számos kerületében jelöltek sem állíthatott a néppárt ellen! Korniss ellen Tisza-Lőkön az összes katolikus papság leszavazott. Hány esetben győzött a kormánypárt a függetlenségi szavazatokkal? A belügyminiszter is így választódott meg. Jászberényben a kormánypárt háromszor intézett megkeresést a néppárthoz Apponyi ellen... Olay Lajos magyarázta, hogy ő — Olay tudnivaló — minő erős ellenzéki. Szükség volt rá: mert valahányszor Olay felszólal, a szélsőbal dühös, a kormánypárt pedig éljenez.

Rakovszky István: Gyórfy Gyula is így van! Ivánka Oszkár: Bánffy méltatlan arra a helyre, amelyet betölt, sőt veszedelmes ember is. Gróf Tisza más nézetben van s ez érdekből gróf Tisza olyanokat mond, amik nem felelnek meg a valóságnak. Azt mondta gróf Tisza: Bánffy főispánját meg az ellenzéki lapok is szimpátiával parentálták el. Főolvas ezzel szemben az Ellenzék akkori számából idézeteket, melyek a Bánffy-kormányzás nagy korrupciójáról szólnak. Az idézetek szerint, ugymond, Bánffynak személyesen része volt e korrupcióban és e közleményekben foglalt sértésekért Bánffy soha sem kért és soha sem szerzett elégtételt. Mivel ez idézetekben foglalt igen súlyos vádakát Bánffy soha sem czáfolta meg, igazságoknak kell tartanunk e vádakát. — Ez az a férfi és az a hazafi, akire gróf Tisza rámutatott. Bánffy a házelnöki székre is sötét árnyékot vetett. Könnyen kezelhető kvótáemelő többség kellett. Erre sem vállalkozott csak Bánffy: így lett a miniszterelnök s kormányzata alatt lesúlyeztetta a kormánypárt tekintélyét. Miért lépett ki a kormánypártból gróf Károlyi István? Talán túlságos tisztességesnek tartotta ott a levegőt? Vagy Rohonczy vagy Blaskovich Sándor?

A Dezsőffy-ügyben azért kérte a szónok a zárt ülés megszüntetését, mert Bánffy a nyilvános pertraktraktációját óhajította. A szónok ismerteti ezt az ügyet elejétől végig s ezt a konkluziót vonta le belőle: Ha igaz, amit Dezsőffy kinyilvánított, akkor Bánffy a büntető törvénybe és egyéni tisztességbe is ütköző cselekedetet, tisztességtelenséget vitt véghez. Vajjon büszke-e gróf Tisza erre a Bánffyra? Sajnálatos, hogy egy gazdag, eszes gróf olyanra vállalkozik, a minőre gróf Tisza! Ez szégyenletes! (Taps az ellenzéken) A parlament nyugalmaért miért nem száll le az elnöki trónról Szilágyi és miért nem világosítja föl az ellenzékét arról, hogy káros dolog, amit művelünk? Miért nincs itt Andrassy, Széchenyi egy sem? Miért nem czáfolja meg az ellenzékét Hegedűs? Ha a miniszternöki széket egy tisztességes és tiszteletrémeltő ember foglalja el: az rögtön kap indemnitást és a nemzeti párt támogatni fogja a kiegyezést, ha az alkotmányt és gazdasági érdekeinket nem fogja sérteni, a függetlenségi párt pedig nem obsztruál. Bánffynak a miniszterelnöki székben léte: merénylet a szabadság, a törvény és tisztesség ellen...

Az elnök: Ujból rendreutasítom!  
Ivánka Oszkár: Ezért nem fogadom el a napirendet s indítványozom, hogy a kormány azonnal válaszoljon a kiegyezési ügyben hozzája intézett kérdésekre. (Tetszés az ellenzéken.)  
Az ülés félháromkor végződik.

## KÜLFÖLD.

A junktim. A „Wiener Allgemeine Zeitung“ Kaiser képviselőnek a kiegyezési bizottság albizottságában a junktimra vonatkozólag tett indítványáról azt mondja, hogy ez előtt tíz és husz évvel sem volt a kvótatörvény a kereskedelmi és vámszövetség tárgyalásakor beajutva, épugy, mint most, tehát nem is lépett belefoglalni a junktimot, épugy, mint most, Tíz és husz évvel ez előtt azonban biztosan előrelátható volt, hogy a kvótatörvényt be fogják nyújtani, ami ma nem áll. A junktim belefoglalása a kereskedelmi és vámszövetségbe, vagyis az a rendelkezés, hogy a vámszövetség a kvótatörvényvel egyidejűleg lépjen életbe, eszerint

egyáltalán kétségessé teszi a szövetséget. A nevezett lap fölöttebb különösnek találja az alkotmánybű nagybirtokosság eljárását, amely egyfelől a Magyarországgal való kiegyezés hívének vallja magát, másfelől olyan indítványt támogat, amelynek elfogadása a vámközösség felbomlását vonhatná maga után. A junktim kérdésében egyébként Gráczból is érkezik hír. Egy osztrák képviselő a „Grazer Tagblatt“-ban azt írja, hogy a junktimot a következő módon fogják feleleszteti: A kiegyezési javaslatokba felvesznek egy passzust, amely szerint a fogyasztási adóátutalások egyidejűleg lépnek életbe a kvótáfelemeléssel. Ha tehát a magyarok kívánják a fogyasztási adóátutalást, el kell fogadniuk az osztrákok által követelt magasabb kvótáarányt.

## A Dreyfus-pör revíziója.

(A semmitűszék előtt.)

A semmitűszék kihallgatta Zurlinden volt hadügyminisztert és Chanoine volt hadügyminisztert.

Egy idő óta gyakran hallani azt a feltevést, hogy Esterházy és Henry büntársak voltak. Ezt a gyanút legujabban tények is megerősítették. Henry Esterházyt akarta megmenteni hamisításaival. A semmitűszék elé terjesztett jegyzőkönyvek csakis a Henry kihallgatásáról tesznek említést, további vizsgálatról nincs bennük egyetlen szó sem.

Ma a „Voltaire“ határozottan állítja, hogy Esterházy és Henry közt üzleti összeköttetés állott fenn. Henry Esterházynak adósa volt.

Cavaignac a semmitűszék előtt ismételte egy, a kamara folyosóján tett megjegyzését, amelynek lényege az, hogy az teljesen lényegtelen kérdés, hogy ki írta a bordereaut. Még az sem szolgálna szerinte Dreyfus előnyére, ha he lehetne bizonyítani, hogy a bordereaut Esterházy írta. A fődolog Cavaignac szerint az, hogy Dreyfus volt az egyetlen, aki abban a helyzetben volt, hogy a bordereauban felsorolt aktákat egyedül Dreyfus ismerhette.

A „Voltaire“ bebizonyítja, hogy az iratokhoz Henry sokkal inkább hozzáférhetett, mint Dreyfus. Jó volna, ha Cavaignac ezekkel az ügyekkel komolyan foglalkoznék. Azt azonban mindenki tudja, hogy ő ezt megtenni nem fogja és ezért figyelmezteti előre arra, hogy majd másvalaki fogja ebben az ügyben az igazságot kikutatni.

A „Gaulois“ szerint Lebrun-Renault kapitányt mára a semmitűszék elé idézték.

A „Journal“ jelenti, hogy a semmitűszék több bírāja tegnap tanácskozást tartott. A „Petite Republique“ valószínűnek tartja, hogy a semmitűszék el fogja rendelni Dreyfus visszahozatalát, hogy őt Lebrun-Renault kapitánnyal szembeállíthassák.

(Dreyfus halálhíre.)

A Havas-ügynökség jelenti: Colmarból táviratot kaptunk Weill aláírással, amely Dreyfus halálát jelenti. Eddig hivatalos értesülést erre nem tudtunk szerezni. Hadamrd, Dreyfus apósa kérdésünkre kijelentette, hogy tekintettel azokra a megnyugtató hírekre, amelyeket két nappal ezelőtt a gyarmatügyi minisztérium közvetítésével kapott, nem hisz ebben a rossz hírben. A Havas-ügynökség megjegyzi, hogy colmari állandó indósítóját nem hívják Weill-nak.

A Havas-ügynökség colmari rendes tudósítója azt táviratozza, hogy ott semmit sem tudnak Dreyfus haláláról. A rendőrség sem kapott efféle jelentést.

A gyarmatügyi miniszter ma este távira-

tot kapott Cayenneből, amely csak szolgálati ügyekről szól s Dreyfus állítólagos haláláról nem tesz említést.

(A kamarából.)

A kamara mai ülésén Fournier szocialista Gohier művéről beszélt interpellációjában. Ezért a könyvért, amely „L'armée contre la nation“ (A hadsereg a nemzet ellen) címmel jelent meg, a szerzőt a kormány üldözteti és ez a szocialisták táborában óriási elkeseredést keltett, amelynek a mai ülésen Fournier lármás jelenetek közepette adott kifejezést.

Fournier vádolja a jobboldalt, hogy csakis a hadsereget védi, míg az ország legfőbb bíróságát sárba enged rántani. A jobboldal egyetlen tagja nem követelte azoknak üldözését, akik a semmitűszéket szitkolkkal illették. (Nagy láрма.) A hadseregnek szenvedélyes tanácsadója a sajtó, amely arra készíti naponta, hogy törvénytelenségeket kövessen el.

Közbekialtások: És a hadsereg összes esküvése!

Fournier (folytatja): Itt nem az összeesküvésről van szó!

Chanoins tábornok a minisztériumot úgy hagyta faképnél, mint Ulysses a trójai falovat. (Nagy zaj. Ellenmondás.) Szónok ezután idéz Gohier művéből és kimutatja, hogy a mű a hadseregnek semmiféle megsértését nem tartalmazza. Ez a mű csak purifikálni akar. A szerző üldözését ebben az esetben egy jobboldali szenátor kértére rendelték el, amint hogy Zolát csakis egy konzervatív képviselő kívánatára kezdték üldözni Zolát, aki maga a francia nemzet becsülete. (Zaj.)

A szónok nem tudja folytatni beszédét a nagy zajban.

Riel klerikális képviselő átrohan a baloldalra és ott összeverekszik a szocialistákkal. Teremőrök választják szét őket.

A nagy lármából egyszerre kihallatszik a Millevoye hangja:

— Az nem járja, hogy Zola nevét kiejtsék egy francia szöszéken!

Boutard (közbekialt): Hagyják Zolát a csatornában!

A szocialisták a jobboldal folytonos közbekialtására tapsal felelnek.

Erre kis csend következett, amelyben Fournier befejezte beszédét azzal, hogy felszólította a jobboldalt és a kormányt, hogy a klerikálisok tanácsára ne hallgasson.

Dupuy miniszterelnök kifejti, hogy a kormány kötelessége üldöznie a hadsereg ellen intézett bántalmakat. Gyakori közbeszólásoktól kísérvé felolvassa Gohier könyvének néhány fejezetét és végül azt a meggyőződését fejezi ki, hogy a kamara helyeselni fogja a kormány eljárását.

Fournier felolvassa Drumontnak egy cikkét és kijelenti, hogy ő általában ellenzi az írók üldözését, ellenben igenis követelni fogja, hogy üldözzék a zsidó bankárokat.

Klotz tiltakozik Fournier nyilatkozatai ellen. Cassagnac interpellálni óhajt Drumont előszava tárgyában.

Dupuy miniszterelnök ez interpellációnak egy hónapra való elhalasztását kéri, amihez a kamara hozzájárul.

Ezután áttért a Ház különböző amnesztia-indítványok tárgyalására és elfogadta a sajtó-vétségre, továbbá az egyesületi és gyülekezési jog, valamint a strike-ra vonatkozó rendelkezések ellen elkövetett vétségekre vonatkozó cikkeket.

A tárgyalás folytatását a jövő hétfőre halasztották.

Breton (szocialista) sürgős indítványt nyújtott be az anarchisták ellen, hozott törvény érvényen kívül helyezése iránt.

Dupuy miniszterelnök ellenezte a sürgősség kimondását ez indítványra nézve, mire a Ház a sürgősséget 359 szavazattal 98 ellen elvetette.

Ezzel az ülés véget ért.

## TÁVIRATOK.

## A lippe-detmoldi affaire.

Köln, november 14. A „Kölnische Zeitung” a lippe-detmoldi régensnek ügyében ma — úgy látszik — Berlinből sugalmazott cikket közöl. Ez a cikk természetesen első sorban azzal az emlékirattal foglalkozik, amely a német birodalmi lapokban a napokban megjelent és amelyben a régensgróf ügyét a németfejedelmeknek panasolja el. A régens ugyanis — olvasóink emlékszenek az esetre — összevesszett a székhelyén állomásozó tábornokkal, mert nem tisztelt az ő, a régens, gyermekei előtt és ezt az ügyet a császár elé vitte, aki meglehetősen kemény hangon megleczkeltette a duodezfejedelmet.

Az emlékiratot bizonyára a lippe-detmoldi udvar juttatta a lapokhoz. Ebből következik, hogy egyedül a régensgróf hibája lesz az, ha közte és a német császár közt az ellentét még jobban kiélesedik.

A régens, — mondja a „Kölnische Zeitung”, — jobban tenné, ha jobban megrálgatná politikai tanácsadóit. A régensgróftól még idejekorán figyelmeztették arra, hogy ne egyoldalúan parancsoljon, hanem igyekezzen megegyezésre jutni a legfőbb hadurral, ha gyermekei számára katonai tisztelgést kíván. De ő ezt nem tette, egyoldalúan parancsot adott a császár egy tábornokának, ezzel a legfőbb hadur hatalmi körébe nyult és így maga volt az okozója annak, ami vele történt s hogy a helyzet ma már oly nagyon kiélesedett. A régens megsértette ezzel a birodalmi alkotmány 64. §-át, amelynek értelmében valamennyi német katonacsapat a császárnak van közvetlenül alávetve, aminek következtében minden német csapatot a császár parancsának feltétlenül engedelmeskedni köteles. A régensgróf emlékiratában olyan államjogi és katonai lehetőségeket foglaltatnak, hogy nagyon könnyen érthető az, ha a császár a régensherceg fejegetése miatt nagyon haragszik.

## Vilmos császár a keleten.

Berlin, november 14. Egy kánei távirat szerint a „Hohenzollern” yacht ma reggel négy órakor érintette Káneát és valószínűleg holnap délután érkezik Maltába. A hajón minden rendben van.

## Spanyolország és Amerika.

New-York, november 14. Amint a „New-York Herald”-nak Washingtonból jelentik: Long tengerészeti miniszter kiadta a parancsot, hogy míg Spanyolország nem dönt a Filippini-szigetek kérdésében, szüntessék meg a hadihajók tatarozását a brooklini hajógyárban, mozgósítsák a „New-York”, „Brooklin”, „Texas” és „Indiana” hadihajókat Hampton-Roadsban, az „Oregon” és a „Jowa” hadihajókat pedig tartsák vissza Rióban.

## Luccheni.

Genf, november 14. Luccheni semmisségi panaszt adott be.

## HIREK.

## Lapunk mai száma 16 oldal.

— A király Budapesten. Mint értesülünk, a király november 17-én, 21-én és 24-én Budapesten legfelsőbb kihallgatást ad. Előjegyezni a kabinet-irodában (budai királyi vár-lak) lehet.

— Az abruzzói herceg Budapesten. A képviselőház mai ülésének érdekes vendége volt. Az abruzzói herceg, az olasz király unokaöccse és az aostai herceg fia, ki ez idő szerint Budapestet látogatja meg, végighallgatta a képviselőház mai ülésének első felét. A fiatal, igen rokonszenves külsejű herceg nagy érdeklődéssel szemlélte a magyar parlamentet, melynek nevezetesebb alakjait Desseffy Arisztid, a képviselőház háznapyi hivatalának főtitkára ismertette meg vele. A hercegen meglátszott, hogy a teremben történők nagyon érdeklik... S talán haza is gondolt, az Abruzzokra...

— Koszoruk Baross szobrára. A Baross-szobor-bizottság tegnapi ülésén elhatározta, hogy a szobor leleplezésre bejelentett koszorukat a program utolsó pontja, vagyis a dalárdák éneke alatt téteti le a talapzatra. Leteszik minden beszéd nélkül, csupán az illető testület nevének megemlékezésével, mely a koszorút küldötte. Az eddigi bejelentés szerint a sorrend a következő lesz: Budapest főváros, kereskedelmi és iparkamarák, budapesti tőzsde, ipartestületek, kereskedelmi utazók egyesülete, vaskapu-vállalat, kereskedelmi részvénytársaság, kereskedelmi alkalmazottak. Ez alkalommal azt is elhatározta a bizottság, hogy a diszmagyar mellőzésével egyszerű polgári ruhában jelenik meg a leleplezésnél és ugyanerre kéri az összes résztvevőket is.

— Mária Antónia temetése. Bécsből táviratozza tudósítónk: Ma délután helyezték nyugalomra az előirt szertartásokkal Mária Antónia főhercegnőt, az özvegy toszkánai nagyhercegnét. A gyászmenet a harangok zugásától kísérve a József-terem, az Augustinus- és Tegethof-utcaán keresztül a kapuczinusok templomába ment, amelynek belseje fekete drapériával volt díszítve. A városi tanács, a papság és a kórházak képviselői már előbb gyűltek össze az Augustinusok templomában, ahol a gyászmenet élére álltak. A házakon, amerre a menet elhaladt, számos fekete zászló lengett. A temetésen ott voltak: a király, Lipót bajor herceg, Frigyes Ágost szász herceg, Trapani grófnő, Ferdinand, Lipót Ferdinand, József Ferdinand, Péter Ferdinand, Henrik Ferdinand, Lipót Salvator, Ferencz Salvator, Lajos Salvator főhercegek, Anna, Blanka, Mária-Valéria főhercegnők, az ysenburgi hercegnő, továbbá Ferencz Ferdinand, Ottó, Ferdinand, Károly, Lajos, Viktor, Frigyes, Jenő, Ernő és Rainer főhercegek, Mária Jozefa és Klótild főhercegnők. A templom oratóriumában voltak: Fülöp, Lipót, Ágost és Lajos szász-közbürgi hercegek. Jelen voltak továbbá a legmagasabb udvari tisztek és méltóságok, a pápai nunczius, a rendkívüli követek, a titkos tanácsosok, az osztrák miniszterek, báró Fejérváry és Josipovich magyar miniszterek a magyar kormány képviselőiben, a Reichsrath két házának és a tartományi bizottságnak elnökei, a polgármester, a község-tanács küldöttsége és más küldöttségek, a tábornoki kar és a testőrségek. A bejáratnál szemben foglalt helyet a katonatiszti kar. Gruscha hercegérsek a papság élén fogadta a holttestet, amelyet bevitték a templomba és ott az égő viaszgyertyákkal körülvett rayatalra tették. A beszentelés után és miután az udvari zenekar énekesei a Liberát élénkeltek, a koporsót gyászimákkal és fáklakísérettel a sirboltba vitték. A koporsót Ferdinand főherceg, toszkánai nagyherceg és négy fia, továbbá Lajos Salvator, Lipót Salvator és Ferencz Salvator főhercegek kísérték. A sirboltban még egyszer beszenteltek a halottat, azután az első főudvarmester átadta a guárdiának.

— Zdje! Prágából táviratozzák nekünk: E hónap 7-én Laun-ban a katonai főszemlén egy tartalékos káplár és egy közlegény az „előírás-szabta” „Hier” helyett „Zdje”-vel jelentkezett. Ezért öt, illetve három napi elzárásra ítélték őket. Tegnapelőtt kiszabadult a két eszel nemzeti lős. Ezen a napon a fogház előtt nagy tömeg leste őket s mikor kijöttek, virágbokrétaikat adták át nekik. Az utcán zenével kísérték őket a közeli kocsmába, ahol vendégséget rendeztek a tiszteltükre. Este nagy hangverseny volt a két „vértanu” tiszteleterre.

— Ismét parlamenti párbaj. A képviselőháznak mult heti keddi ülésében, közvetlenül az első zárt ülés előtt Endrey Gyula beszédét mondott, melyet így vezetett be:

Bizonyos intendánsnak ez volt a mottója: Jöjjön a lakásomra! Ugyanez a mottója báró Bánffy-nak is. (Nagy derűtség az ellenzéken.) De, amíg az intendáns ezért a mottóért megbukott, Bánffy-nak ez a választáson új többséget szerzett.

Nopcsa báró volt intendáns, aki mostanában Erdélyben tartózkodott, csak utólag szerzett tudomást erről a megjegyzésről. Amint

Budapestre jött, két huszártiszt: Marschall Örnagy és Tallián százados által kihivatta Endreyt, aki a maga részéről Hentaller Lajos és Fáy István képviselőket nevezte meg segédeiül. A segédek kardpárbajban állapodtak meg, melyet ma délután négy óra után vívtak meg az Arlow-féle vívóteremben. A párbaj eredménye a következő: Nopcsa a gyomrára kapott egy lapos vágást; ellenben Endrey a jobbkeze kisujján kapott egy háromcentiméteres vágást, mire a párbajt beszüntették. Endrey sebe jelentéktelen, de olyan fájdalmas volt, hogy összeesett. Este azonban már barátai körében megjelent és fogadta azoknak szerencsekívánatait.

— Honvédek gyűlése. Az 1848—49-es honvédegyesületek ma délelőtt tartották országos gyűlésüket az új városháza nagytermében. A gyűlést báró Podmaniczky Frigyes elnök nyitotta meg, aki röviden megemlékezett a szeptember tizediki gyásznapról. Egy orgyilkos tördelés — ugymond — kioltotta a legjobb királyné életét. Ezt a fájdalmat kétszeresen érezzük mi, mert hiszen Erzsébet királyné volt az, aki első alapját lerakta a honvédségélyezésnek.

Mikár Zsigmond főtitkár bemutatta a központi bizottság évi jelentését, amely beszámol az elmúlt évben történt s a honvédeket érdeklő eseményekről. Részletesen emlékeztek meg az év folyamán elhunyt honvéd-bajtársakról, akiknek emléket jegyzőkönyvbe vették.

Fehérvári Imre telpanaszolja, hogy a miniszterelnök rendelete folytán az elkészült kérvények figyelembe nem vehetők és felkérte az elnökséget, tegyen lépéseket az iránt, hogy a honvédtügy a miniszterelnök kezéből a honvédelmi miniszter hatáskörébe tévessék át.

Lakatos Miklós országgyűlési képviselő elítélőleg nyilatkozik a miniszterelnöknek a képviselőházban a honvédekről tett megjegyzéseiről. Ő is azt óhajta, hogy a honvédtügy a honvédelmi miniszter kezébe kerüljön, aki mindenkor becsülte az agg harcosokat s legutóbb is oly szépen nyilatkozott a honvédménház kibővítése dolgában.

Csatáry Lajos miniszteri tanácsos és Balogh Sándor felszólalása után a közgyűlés elhatározta, hogy meg fogja kérni a miniszterelnököt, hogy tegye át a honvédtügyet a honvédelmi miniszter kezébe.

Elfogadta a közgyűlés a berégszabai honvédegyet két indítványát. Az egyik az, hogy az összes egyesületekkel közöltessék a nyugdíjazottak és segélyezett névsora, a másik pedig az, hogy az egyesületek hivatalos levelézése portómentességet élvezzen.

Elhatározta a közgyűlés, hogy megkéri a miniszterelnököt, legyen elnöző a záros határidőn túl jelentkező és magukat köllőleg igazoló honvédek iránt.

A mult év számadásainak és a jövő év költészetének tudomásul vétele után a közgyűlés a lelépő elnökséget egyhangulag újból megválasztotta.

— Obstrukció a rendőrség ellen. A példa ragadós. Tegnap este hét órakor felolvasó munkasgyűlés volt az örömvölgy-utcai Pieber-féle vendéglőben, ahol a szocialisták a németországi pártkongresszusról akartak beszélni. A gyűlésre a rendőrség Krecsányi Kálmán kapitányt küldötte ki. Az első szónok Pfeifer Sándor volt, aki olyan tónusban beszélt, hogy a kapitány megvonta tőle a szót. Erre elhatározták, hogy a nagy példák után ők is obstrukciót csinálnak Krecsányi ellen. Tömegesen jelentkeztek szólásra s éjfél tájban már a hatodik szónok beszélt. A németországi kongresszus jelentőségét fejtegette és másfélórás beszédét azzal fejezte be, hogy tőle telhetőleg kifejtette ugyan a kongresszus fontosságát, de majd a következő szónokok bővebben fognak róla beszélni. Krecsányi kapitány ekkor idegesen felugrott helyéről s kijelentette, hogy a gyűlést feloszlatja. Azután beszólította rendőreit, akik nemcsak a gyűlés helyiségéből kergettek ki minden élő lelket, hanem még a szomszédszobákban iddógáló vendégeket is hazazavarták. Egy munkást s egy munkásnőt, kik a gyűlés feloszlatása miatt zugolódiak, a rendőrség letartóztatott.



## Hamis borok.

Napok óta az ország koreszmárosait, borkereskedőit és valószínűleg borkedvelőit is élénken foglalkoztatja egy sajátságos ügy, melyben az ország szerinte ismeretes Engel J. fia pécsei borkereskedő-czég és a fővárosi rendőrség sajátságos szerepet játszik.

A fővárosi rendőrség ugyanis megtudta, hogy Engel J. fia pécsei borkereskedő-czégnek promotori pinczéiből a hamis borok kerülnek forgalomba. A kutatás e pinczékben eredménytelen volt ugyan, de amikor a rendőrség azt is megtudta, hogy a hamisított borok az említett cégnek pécsei pinczéiből kerülnek ki, Krecsányi Kálmán kerületi kapitány, Tóth Lajossal, az országos közegészségügyi tanácsnak tagjával együtt nyomban leutazott Pécsre, ahol az ottani rendőrségnek asszisztenciája mellett az Engel-féle pinczékben vizsgálatot tartott és sokféle bormintát foglalt le, melyeket fölhoztak a fővárosi országos borvizsgáló-állomásra vegyi elemzés végett.

A vizsgálatot pedig a rendőrség a legnagyobb buzgalommal kezdte folytatni. De nem folytathatta sokáig, mert a cég felszólalására a VIII. kerületi kapitányt illetéktelennek találták az ügy vezetésére és áttették az ügyet a IV. kerülethez, állítólag azért, mert az Engel J. fia pécsei cég egyik tagja a IV. kerületben lakik. Ez a kerületi kapitányság pedig csodálatos gyorsasággal végzett. Huszonnégy óra alatt meghozta a maga határozatát, melylyel báró Splényi Ödön rendőrtanácsos, a IV. kerületi kapitányság vezetője, az ügyben az eljárást beszüntette és a borokból vett mintákat a panaszoltaknak visszaadta rendelte.

A IV. kerületi kapitányság végzése azonban a belügyminisztériumba felülbírálás alá került; mely aztán a IV. kerületi kapitányság megszüntető határozatát megsemmisítette és az eljárást folytatását elrendelte.

A földmivelésügyi miniszter pedig fölhiúta a szenzációs ügyre az illetékes borellenőrzői bizottság figyelmét is és a pécsei borellenőrzői bizottság már meg is kereste az ottani rendőrkapitányságot, hogy az összes borpinczékben meg akarja tartani a hivatalos vizsgálatot és mintákat akar venni a borokból, melyeket aztán vegyelemzés végett fölküldenek Budapestre az országos borvizsgáló állomáshoz.

A vizsgálatok a borpinczékben két napon át folynak, eredményeképp a legközelebbi napokban egész láda borminta-szállítmányok küldetnek föl a rendőrség által Budapestre, de valószínűleg már kissé későn.

Ez az ügy már a borászati szakköröket is élénken foglalkoztatja. Így Engelbrecht Károly borászati főfelügyelő a „Borászati Lapok”-ban elmondja, hogy Pécsnek a borhamisítás czéljaira pompás víze van. Nincs benne salétromsav és ezért a pécsei borhamisítók nyugodtan dolgozhatnak, mert a kémia nem képes kimutatni gyártott boraik legfontosabb alkatrészét, a természetes vizet. Hogy a pécsei vizet e kitűnő tulajdonsága folytán milyen becsben tartják, mutatja, hogy a villányi borkereskedők óriási mennyiségben fuvaroztatják Pécsről Villányba a vizet. Erre úgy jöttek rá, hogy a bor fuvarozására felfogadott kocsisok a hosszú uton megszomjazván, megfúrták a hordókat s legnagyobb meglepetésükre jöminőségű pécsei bor helyett tiszta természetes pécsei vizet szívtak föl a megfúrt lyukon. Azóta bort Pécsről Villányba csak tíz százalékkal drágábban visznek a fuvarosok.

Az Engel-czégről a nevezett szakértő pedig a következőket írja:

A cég nagymennyiségű olasz bort, szőlőt, csefrét, mustot hoz be évenként és az államtól e behozatalára körülbelül százezer forint évi vámhitel élvez. Ügynökei beszaladgálják a legkisebb falut is és az ország legtöbb vasúttállomására szállítva ajánlanak 14—16 forintért 9—10 százalékos borokat.

A cégnek ezt a nagy üzemet a hatóságok már régen szemmel tartják, sőt többször folyt ellene vizsgálat is, annál inkább, mert a cég már egyszer régen, a boszniai okkupáció idejében is belekeveredett valamit fuxinois históriába a hadsereggel szemben, amiből annak idején csak nagynehezen lábalt ki.

Három év előtt budafoki pinczékben foglaltak le borokat. Az országos borvizsgáló-bizottság a lefoglalt borokból származó több mintát ekkor hamisított borok jelentett ki. De ez az ügy később elaludt.

A mostani affaire is kicsi híján elaludt volna.

## SZINHÁZ ÉS MŰVÉSZET.

\* Sauer Emil. Eltekintve attól a három zenei apróságtól, amelyeket Sauer a saját szerzői mappájából hozott magával, mondok, eltekintve ezektől és még egytől-mástól, a mai hangversenyen jó és főként igen szép zenét hallottunk. Ahány „Anschlag-Stück” volt a műsoron, azt puhább és behízelegőbb tonussal ma nem játsza senki. De viszont éppen az utóbbi években hallottunk zongorázókat, akik értelmi mélység, nagy szenvedély és mindenekelőtt stilszerűség tekintetében Sauer fölülmúlják. A Chopin esz-dur nocturnejét bizonyára nem dalolják el lágyabban, de a Schumann-féle szonátába (g-moll) alkalmasint szélesebb vonást vittek volna be, mint ma Sauer. Az andantino előadása nem volt nyűnkre; hiszen finoman, hangulatosan játszotta ezt is, de egyes frázisokat egészen szétlépett benne; elhaló, ugynevezett „anyagiatlan” hangokat hallottunk, amikor a Schumann által előírt dinamikai jelek nem türik el ezt a légiességet. Schumann leghitelesebb magyarázója pedig kétségkívül maga a zeneköltő. A Sgambati-féle „Nenia”-ban változatos szín- és erő-hatásokat produkált. Sokkal magasabban szárnyaló művészettel játszotta Schubert „Impromptu”-ját. Minket ma ezzel kapott meg legjobban. Rendkívüli technikai hajkonysággal, de egyúttal elragadó szellemmel és poézissal játszotta. A saját szerzeményű apróságai nem képviselik a komoly zenét. A francia ezt a műfajt már „musiquette”-nek, vagyis zenecskének nevezi. Azóta, hogy Sauer megírta az „Echo de Vienne”-t, ezt a fényes keringőt, minden, ami utána következett, sokkal soványabb volt. Összesen tizenöt számot hallgattunk meg ma este Sauer-tól; az utolsó-nál, a „Tannhäuser”-nyitánynál már nem voltunk ott. A Vigadó nagy és kistermében tengernyi ember ünnepele a művészt. m. g.

\* Operaház. Miután Vasquez grófné lemondott, holnap a „Tannhäuser” helyett a „Bajazzok” és a „Coppelia” kerül színre.

\* Katonák. Thury Zoltán „Katonák” című színművének szombati bemutatója egyúttal első bemutatkozása lesz Hettyei Arának, aki a darab fő női szerepét játsza s aki ezúttal lép fel először, mint a Vigadón szerződött tagja. A darab főpróbáját pénteken délelőtt tartják meg.

\* A vörös sapka. A Népszínházban holnap, kedden, kerül színre hosszú pihentetés után először új szereposztással Vidor Pál népszínműve, a „Vörös sapka”. E feprisere a premiére-jegyek érvénytelenek. Blaha Lujza szerepét leánya, Blaha Sarika fogja játszani.

## FŐVÁROS.

(Iskola és műhely.) Az iparosok régóta panaszkodnak amiatt, hogy az iskola éppen a legalkalmatlanabb időben vonja el a műhelytől az inasokat s több ízben lépéseket is tettek már az iránt, hogy az inasiskolák oktatási idejét megváltoztassák. Tegnap ebben a tárgyban a tanítók kaszinójában értekezlet volt, amelyben résztvettek az összes iparértéletek kiküldöttéi és a fővárosi népi iskolai tanítói közül is számosan. Azt a tervet vették föl, hogy délután is, este is legyen oktatás s az iparosok a saját belátásuk szerint választhassák meg, melyikre küldik inasait. Ezt a kívánalmat a tanács elé juttatják, amely valószínűleg teljesíti is.

## A mult hónap története.

A közigazgatási bizottságnak ma délelőtt volt a rendes havi értekezlete, amelyen az adófelügyelőség a főkapitányság, a tisztli főorvosi hivatal, a tanfelügyelőség beszámoltak a mult hónap eseményeiről. Nem panaszkodott egyik sem valami nagyon csak a tanfelügyelő. És ennek igazsága is volt, amit mondott, olyan dolog, aminőrt a képviselőházban a legkisebb megtorlás volna az obstrukció. A főváros a mult esztendőben építette a józsefvárosi polgári iskolát. Elég tekintélyes összegbe került az építkezés, mert a fővárosnak sokba kerül minden s most kiderül, hogy az iskola valószínűleg a jövő év júniusáig nem lesz kész. Ezt panaszolta el a tanfelügyelő a bizottságban. Hogy mi lesz a szomorú jelentés következménye, egész bizonyosan még nem tudni. Valószínű azonban, hogy semmi.

A főváros egy havi történetének rövid foglalata különbben ez:

(A közbiztonság.)

Büneset volt a rendőrség jelentése szerint ezernyolczszázhuszonegy. Ezekből háromszázharmincz irányult az emberélet és testi épség ellen. A nagyobb büntettek sorozatát egy tizenöt éves mama nyitotta meg. Gyermekeit megfojtotta és eldobta. Maga is megdöbönt bűnétől s jajveszkelve maga vezette nyomra a házi népet és a rendőrséget. A mult hónap rendőri krónikájába tartozik a sterlinggyár felrobbantása is, amely két fotografuslegény és egy végzett orfeumi táncosnő elfogatásával végződött.

A rendőrség fogházában háromszázharmincz négyen fordultak meg. Kétszázötvenhatot átadták közülök a bíróságnak, ötvenet szabadon bocsátottak, nyolcát kórházba küldöttek, a többi ellen még tart a nyomozás. A tolonczházban kétezer-százhuszonötven voltak letartóztatva. Kitiltottak a főváros területéről negyvenöt csavargót.

(A közterhek.)

Adóban kilencszázhatvanégyezerötszáznegyvenkét forintot fizettek be, ami nagyon bánthatja az adófelügyelőt, mert ötvenöt ezerháromszázharmincz forinttal kevesebb, mint amennyi a mult év október havában volt. Ennek főoka, legalább az adófelügyelő véleménye szerint az, hogy a részvénytársaságoknak az új részvények kibocsátásánál kapott felpénze adómentessé vált és ez egy évre máj hétszáz ezer forint adóbevételt reprezentált. Bélyeg és jogilleték fejében hétszáznyvenháromezerkilencszázkilenczvenkét forintot szedték be, tavaly októberben ez csak hatszáznyolczvanöt ezer forint volt.

(A közegészség.)

A közegészség meglehetősen rossz lábon állott. Haláleset ugyan huszonnolczszáz kevesebb volt, mint szeptemberben, a betegek száma azonban nagyon megnövekedett. A vörheny és a kanyaró járványos föllépése okozta ezt, mely négy kerületben, a Teréz-, az Erzsébet-, a József- és a Ferencz-városban naponként óriási arányban terjedt. A József- és a Ferencz-városban az elemi iskolákat és a kisdudóvokat be is zárták. Élve született kettő híján kétezer gyermek, haláleset volt ezerhatvanegy.

(A közoktatás.)

A tanfelügyelő ismételt panaszkodott a terézvárosi, az erzsébetvárosi és a kőbányai polgári iskolák helyiségének alkalmatlan, egészségtelen voltáról. Ezek azonban kevésbé aggasztók, mint a józsefvárosi polgári iskola nemrég épített palotája, amely a talaj kigöngyölésé miatt valószínűleg a jövő év júniusáig nem lesz használható. Ugyanezt tapasztalhatni a Madách- és Baross-utcában levő elemi iskoláknál is. Egyetlen öröndetes eseménye volt a hónapnak, a Szent-iv-zárda új népi iskolájának a megnyitása az István-uton. A zárda nemcsak ingyenoktatásban részesíti a szegény iskolásnövendékeket, hanem ruhával is ellátja őket.

A jelentéseket szokás szerint megjegyzés nélkül, tudomásul vették s az ülés ezzel be is végződött.











SZERELEM NÉLKÜL.

Francia regény.

Írta: PIERRE DAX.

(3)

— Lucienne! — Jeanne, légy nyugodt, nem halok bele. A nő azt hiszem, nem hal bele a kiábrándulásba, de bevallom, hogy az, amit szenvedek iszonyu annál is inkább, mert legkevésbé sem ismerem az életet.

Jeanne nek lelkéig hatott a barátónje hideg elmékedése, mely fellázította egész lényét.

— Lucienne, te nem mégy férjhez!

Emelt hangon mondta ezt.

A menyasszony reszketve nézett körül.

— Hallgass, boldogtalan, a baj nem létezik, csak a képzeletemben s az idő elérkezett...

Lucienne hevesen küzdött önmagával, de fuldokló szava és ujjainak ideges reszketése elárulták szenvedését.

— Akárhogy igyekszel is meggyőzni engem, szót Jeanne, beszélni fogok. Miheiyt távozom innen, elhivatom Lamoureyre urat és kijelentem neki: Lucienne nem szereti őnt s mielőtt a hoinapi nap beköszöntene, távozzék innen messzire.

Lucienne szemei lángoltak.

— Ezt megtiltom neked. Azt hittem, hogy baráti szivhez szólok: kériek, ne sajnálatod meg velem bizalmamat. Ha szomorúságom, mely talán túlzott, másoknak is tudtára jön: közöttünk mindennek vége. Hónapok óta már több ily órát éltem át; egy pár percet több vagy kevesebb, mit számít ez az idők végtelen forgatagában?

— Perczek? ... perceknek nevezd azt, ami egész életedet képezi?

— Mit törődöl vele. Esküdj meg, hogy hallgatni fogsz.

Jeanne nem válaszolt.

— Esküdj meg, vagy megezáfolom minden szavadat.

— Akarod?

— Akarom.

— Ha ebbe belenyugodnék, akkor gáncsot érdemelnék és lelkiismeretemnek nem volna nyugta.

— Nem tehetsz magadnak semmi szemrehányást, mert nekem engedelmeskedel.

Mély csend következett és a két leány némán tekintett egymásra; végre Jeanne sóhajtra szolt:

— Nos hát, legyen!

A szalonból kacagás hallatszott: a boldog hangja, kik a holnapi ünnepségeknek örültek!

Jeanneban hirtelen egy gondolat ébredt. Luciennehez hajolt, karjába füzte karját és egész halkán, suttogva kérdezte:

— Megszólalt-e szived ... már előbb?

A menyasszony meg se mozdult. A kérdés hidegen hagyta.

— Nem, válaszolt, nem, hál' Istennek!

— Igazán?

— Sohasem szerettem. Miért kérded ezt? Jeanne hallgatott.

— Miért e kérdés? szolt ujra Lucienne.

— Mert ha gondolataidban mással foglalkoznál, mint Lamoureyre urral, akkor visszavonnám szavamam és semmitem akadályozhatna meg abban, hogy szóljak.

— Nyugodt lehetsz, mondta sóhajtra Lucienne, sohasem szerettem.

— Annál jobb.

Lucienne keserü fájdalma még egy felkiáltásban tört magának utat:

— Ki tudja? Az ellenkezője talán megakadályozta volna e lépésemet, Jeanne! ... Jeanne! ... bármi történjék is, légy barátnóm!

Sampré kisasszony megértette, hogy a legsekélyebb vigasztalás is csak növelné Lucienne fájdalmát. Nem tett semmi ellenetést.

Egy utolsó ölelés után, melyben benne volt gyermekkori barátságuk minden forrósága és a jövőbeli hűség ünnepélyes ígérete, visszafértek a szalonba.

Az árnyékban, egy hársfa alatt, egy férfi meghallotta a fiatal lányok beszélgetését s a susogó hangok fölkelte ték figyelmét.

— A szerelmesek! szolt magában.

Azonban az éj misztériumában, a méla csendben, melyben ugy a sóhajok, mint a kacagás tisztán jutottak füléhez, csakhamar megértette a fiatal lányok beszélgetését.

Gépiesen hallgatózok.

Kezdetül fogva mindent megértett. A menyasszony az, ki panaszkodott! ... Reszketés veit erőt rajta. Nem szereti Lamoureyret! Egy meggyötört sziv felkiáltása volt ez, egy vallomás, mely fejébe kergette a vért, a valóság, mely feltárult előtte. Férjhez menni ily módon, nem volna rettenetes?

Sajnálatt fogta el Lucienne iránt. Nem ismerte őt, de annyi szenvedés volt a hangjában, a resignatójában, hogy módját szeretete volna ejteni a holnapi ceremóniák megakadályozásának.

Csak egy mód tűnt fel lehetségesnek előtte is: tudtára adni Lamoureyre-nek az ellesett beszélgetést.

... Mikor a két barátnő elhagyta a lugast, az idegen az árnyékban sompolygott tova, hogy észre ne vegyék s mire a leányok lassu léptekkel az előcsarnokba értek, megérlelődött benne a gondolat, hogy értesíti barátját.

De ami első tekintetre olyan könnyűnek tetszett neki, amit igazságérzete szive rejtekből sugallt, az Lamoureyre vidám kacagásával szemben igen nehéznek bizonyult.

Azután minő jogon elegyednék ő egy férfi dolgaiba? Rokoni kötelék nem fűzi hozzá. Semmiféle szorosabb lánc nem volt közte és Lamoureyre között. A barátság? Ez csak arra birta, hogy vőfélye legyen. Ez a szerep pedig távolesett attól a feladattól, melyre most gondolt.

És ha Lamoureyre akadémuskodnék? Eszébe jutott, hogy Lamoureyre érdeklél vādolhatná és habozott.

„Érdek?” ismételte szomoruan mosolyogva.

„Találkoztam-e valaha igazi szerelemmel?”

„Érdek! ... Egy fiatal leány, kit alig ismerek! ...

— „Érdek!”

Büszkesége fellobbant s így szolt magában:

— Mindezek után mit tartozik reám az ő sorsa, ugy teszek, mint a barátnő: hallgatom! ...

(Folytatása következik.)

Felelős szerkesztő: Kálnoki Izidor.

A budapesti értéktözsde hivatalos árjegyzései 1898. október 14-én

Table with multiple columns listing financial data: Állampapírok, Záloglevelek, Elsőbbségek, Részvények, Banksok, Különböző vállalatok. Includes sub-sections like 'Magyar általános tkpénztár', 'Magy. orsz. központi tkpénztár', 'Bécsi biztosító társaság', 'Magyar állami bank', etc.

SZÍNHÁZAK.

Budapest, 1898. kedd, november 15-én.

NEMZETI SZÍNHÁZ

Évi bérlet 103. Havi bérlet 13.

A vasgyáros

Színad 4 felvonásban. Írta: Daniel György. Forr. Fáy J. B.

Személyek:

Beatienna Lendvayné, Csilla leánya, Botvay, fia, Blümy herceg, Pöföldt báró, Sophie, Deshay Philippe, Gusanna, huga, Athenais, leánya

Kezdeté 7 óraker.

VÁRSZÍNHÁZ

Zárva.

VIGSZÍNHÁZ

813. szám. — 813. szám.

Aeneas papa.

Bühörát 3 febr. 4 képből. Írta Arthur W. Pénere. Angolsól fordította Mihály József.

Személyek:

Aeneas Posket, Agathis, felesége, Gis Farrington, Caucotte Vermander, Lukyn, ezredes, Hortice, kapitány, Edithie Ferrandson, Rutlam, Achille Blard, Isidor, pinzár, Wormington, Messier, Lugg, reménybirtos, Lavis, közzendőr, Wythe, mas, Popham

Kezdeté 7 1/2 óraker.

MAGYAR SZÍNHÁZ

L. Komáromi Marinka asszony fellépésével.

A garasos kis-asszony.

Operette 4 felvonásban. Írták: Mars és Desvallières. Fordították Heiner Frensz és Mikal Esml. Zenéjét szerezte Piaquette Röhert.

Személyek:

Napoleon, Michel Berniche, Anatol, péklegény, Rascalou, Brignolet, pék, Erdör, a fia, Taupir, Grégoire, Pavillon, Marion, Rascalou

Kezdeté 7 és fél óraker.

KISFALUDY SZÍNHÁZ

Bánk bán.

Szomorújáték 5 felvonásban. Írta: Károly József.

Kezdeté 7 óraker.

„Gazdák könyve“

Felölteti az egész mezőgazdaságot, szól a talajművelésről, trágyázásról, gazd. növényekről, állatokról, méhészetéről, báromfiakról, selyemhernyóról, gyümölcs- és konyhakertészetről, nevelésről, szőlőművelésről, borkészítésről, a gazdálkodás rendjéről, számviteléről és egyéb hasznos tudnivalókról. A könyv ára kötve és ajánlott bérmentes küldéssel 2 frt 20 kr., megrendelhető Romby Dezső szerzőnél, Budapest, VII., Dohány-u. 84.

Az uri közönségnek legjobban ajánlom ruhabérlési rendszeremet Deutsch F. Károly, Andrassy-ut 1.

Finom női fehérneműket és menyasszonyi kelengyéket jutányos árban, legnagyobb választékban ajánl

Kanitz Ferencz és Tsa szépebbé válszouraktára Budapest, IV., Kossuth Lajos-utca 11.

F. OGAK injectio. Igen tartós fogtámasz. Foggyógyos dr. NEUFELD, Budapest, Kossuth Lajos-u. 4. Dreher-palota. Vasár- és ünnepnapokon délután 4-5 ig.

Színházi műsorok.

Table with 7 columns: Day, NEMZETI SZÍNHÁZ, M. kir. Operaház, Vigaszínház, Népszínház, Magyar Színház, Vár Színház. Rows include Szerda, Csütörtök, Péntek, Szombat, Vasárnap d. u., and Esté.

A mi téli kabátaink feltűnést keltenek. Egy elegáns öltöny 12 frt, téli kabát 14 forint és feljebb az „Angol szabó”-nál Kohn Heilmann és fiai, Budapest, Károly-körút 12. földszint és első emelet kaphatók.

AVIS. Jól és olcsón csak az vásárol, ki a vételnél nem az árat, hanem a gép minőségét tekinti. A világhírű

Wheeler-Wilson- és Singer-gépet csinos kiállításával és díszes butoraival ajánlom. Azonkívül nagy raklár-olesó családi Singer-varrógépekben, 27 forintról 120 forintig, teljesen zajtalan járással. — Kaphatók: Herbster Károlynál Budapest, Károly-körút 9. szám.

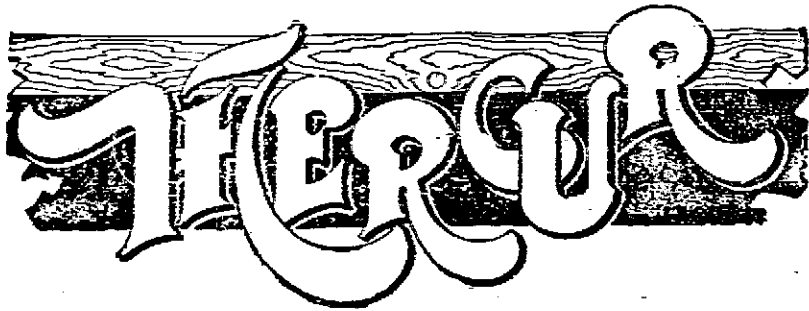
Csak fiatal embereket érdekelhet tudni, hogy a párisi dr. Boiton Injektio Oriental már néhány napi használat után elmulasztja még a legidősebb és legelhanyagoltabb bajokat, in. — főlegesen tehát Gyógyulással meggyógyulnak, mert ezek csak a gümört rojtják és a bajt nem gyógyítják meg. Főraktár: Zoltán Béla gyógyszerházában Budapest V., Széchenyi-tér és Nagykorona-utca sarkán, hol üvegenként 1 frtéert kapható.

Bel- és külföldi híres gyártmányu zongorák, pianinók és harmóniumok legdusabb választékban a Zenepalotában. STERNBERG ARMIN és TESTVÉRE cs. és kir. udvari szállítók. Zongora-termek Kossuth Lajos-utca 22. szám a. (Károly-körút sarkán). Zenepalota. Nagy kölcsönző intézet. Zongorahangolási és karbantartási évi bérletek a fővárosban. Egyszeri hangolás 2 frt. Javítások pontosan teljesítettek.

Richter-féle Horgony-Pain-Expeller Liniment. Capsici comp. Ezen hírneves házi-szer ellentált az idő megpróbálásnak, mert már több mint 60 év óta megbízható, fájdalom-ellapító bedörzsölés-ként alkalmazatik küszvényél, csúznál, tagzsuggatásnál és meghüléséknél és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltetik. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorla Horgony-Liniment elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű házi-szer, melynek egy háztartásban sem kelleve hiányozni, 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerháiban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosa legyünk, mert több kisbörtökü utánzat van forgalomban. Ki nem akar megtérósodni, az minden egyes üveget „Horgony” védjegy és Richter özégjegy nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, cs. és kir. udvari szállítók, RUDOLSTADT.

Közp. levelezőlapok. Legnagyobb választékban, vezetve (csak le, újabb fajták. I. sz. vegr. 25 db. Budapest laképe 1.- II. sz. 25 db. Külföldi laképe 1.- III. sz. 25 db. művészilevelezőlap 1.50 IV. sz. 25 db. legfinomabb különféle levelezőlap 2.50 Albumok nagy választékban 1 fttől 5 frtig. Postán 20 kr. porto hozzáadásával bérmentre, vagy utánvétellel KANITZ C. és FIAI Budapest, Borostya-utca 12.

Huzás már november 17., 18. Huzás már november 17., 18. M. KIR. SZAB. OSZTÁLYSORSJÁTÉK Pényszeremény szerencsés esetben EGY MILLIÓ KOR. BEIMEL LAJOS főelárúsító Kecskeméti-u. 13. Arak az első osztályhoz: Egy egész 8.- Egy fél 4.- Egy negyed 1.50 Egy nyolcad 0.75 Arak mind a 6 osztályhoz: Egy egész 80 frt. Egy fél 40 frt. Egy negyed 20 frt. Egy nyolcad 10 frt.



bank- és váltóüzlet részvény-társaság  
Budapest, V., Dorottya-utca 12.

**A II. osztály sorsjáték főhuzásán**  
az általunk eladott sorsjegyek több mint  
**egy millió koronát nyertek.**

Nálunk vásárolták  
a 92044 sz. 600.000 koronás főnyereményt, a 92049 sz. 200.000  
koronás főnyereményt, továbbá számos 10.000, 5000, 2000, 1000 és  
500 koronás nyereményt.  
A rendkívüli szerencse folytán, mely vevőinket kíséri, oly tömegesen ér-  
keznek hozzánk a rendelések a III. osztály sorsjátékra, melynek első  
huzása

**folyó évi november 17-ikén és 18-án lesz,**  
hogymár csak rövid ideig leszünk képesek azoknak megfelelni.

**A III. sorsjáték sorsjegyeinek ára:**

Az első osztályra:		Mind a hat osztályra:	
Egész sorsjegy . . . . .	6 frt — kr.	Egész sorsjegy . . . . .	30 frt.
Fél sorsjegy . . . . .	3 —	Fél sorsjegy . . . . .	40 —
Negyed sorsjegy . . . . .	1 — 50	Negyed sorsjegy . . . . .	20 —
Nyolczad sorsjegy . . . . .	— 75	Nyolczad sorsjegy . . . . .	10 —

**„MERCUR“ Bank- és Váltóüzlet Részvénytársaság**  
Budapest, V., Dorottya-utca 12. szám.

**Fontos önvédelemre.**

**Baldog-Nemesis**  
6 lövési revolver



Bőr táskába, szíjjal és tölténnyel  
5 frt. Vadászlegyek nagy  
választékban.

**FÖLDÉSSY L.**

puskaműves Budapest, Mu-  
zeum-lőrút 9. Vitézi székűd  
és utánvet vagy pénz elzárás-  
beküldése mellett. Képes árjegy-  
zék ingyen és hármentve.

**A Magyar**

**Aszfalt-részvénytársaság**

Budapest, Andrássy-ut 30. sz.  
Eltérítve a jótállás mellett, leg-  
előcsöbbségben

**Aszfalt-  
burkolatok**

fektetését és nedves lakások  
pinczék stb. gyökeres szárazzá-  
sítását.

**TELEFON.**

**Makulatura-  
papir**

olcsón kapható.

Czím a kiadóhivatalban.

Budapesti és bécsi katonakórházak-  
ban, valamint számos katonaezred-  
nél nyert hő tapasztalat folytán ezen  
orvostudor legmelegebben ajánlható.  
Számatlan köszönetnyilvánítások és elismeré-  
sek bel- és külföldi betegek részéről.

**Titkos betegségeket,**  
a legellenyagoltabb **hugycsőfolyásokat,** **bujakóros**  
**sobeket, gypphist,** az **önfertőztetés** utóhajtát.

**Elgyengült férfierőt**  
az orvos-világ által legújabbban olyannyira felkarolt és  
hatásában páratlan sikerű

**Elektronmassago**  
által magömlést, nőknél fehérfolyást, befecsken-  
dezés nélkül, bármely női bajokat, a leginkább bür-  
betegségeket, valamint ifjúkori bűnök következtében  
beállott ideg- és ennek utókövetkezményekéül létrejött  
hátgerincz-bajt gyógyít 10 évi czívil és 15 évi katonae-  
orvosi tapasztalat után a legújabb gyógy mód szerint  
alaposan és biztos sikerrel

**Dr. KAJDACS Y**  
v. cs. és kir. ezredorvos.

Lakik: Budapest, Váci-körút 4. sz. I. em.

Béjárt a lépcsőnél.  
Rendel: Délelőtt 9-től 4 óráig, este 7 óráig 8 óráig.  
Nőnek ugy mint férfiaknak külön be- és kijárat. Külön  
váróterem. Levelekre azonnal díjjalanul válaszlatatik,  
gyógyszerekről is gondoskodva lesz.

Nekünk bemutatott sz. utalván megbízható  
hiteles köszönetirat folytán ezen negyed-  
század óta fennálló rendelés-intézet a legma-  
gebbsen ajánlható.

**TITKOS BETEGSÉGEKET,**

**hugycsőfolyásokat és sobeket, az önfertőz-  
tés utóhajtát, az elgyengült férfierőt, magömlé-  
sokat, a bujakóros utókövetkezményekéül, nőknél  
fehérfolyást, bármennyire idülték is, val-  
mint mindazon női betegségeket, melyeknek  
a magtalanúság egyik főokozója és hőbortag-  
ségeket gyógyít új gyógy mód szerint, biztos  
sikerrel, gyorsan és alaposan.**

**Dr. GARAI ANTAL**

orvos, sebész, szemész- és szülésztudor v. cs. kir. oszl.-főorvos  
Budapest, Belváros, IV. ker., Kigyó-utca 1. szám.  
II. emelet. Béjárt a lépcsőnél.

Rendel naponta délelőtt 10 óráig egész délután 4 óráig, este  
7 óráig 8 óráig.

Díjazott levelekre legnagyobb figyelemmel válaszlatatik és gyógy-  
szerekről is gondoskodva lesz.

**Nőknél külön váróterem.**

Ugyanott megjelent és a szerzőnél: Dr. GARAI ANTAL-nál  
megrendelhető:

**NÉPSZERŰ UTMUTATÓ.**

Már a 12-ik kiadásban megjelent) a nemi betegségek és ezek  
észszerű gyógykezeléséhez czívil könyv, volt ára 2 frt 50 kr., most  
csak 90 kr. A könyv jól becsomagolva lesz elküldve, 1 frt be-  
küldése mellett hármentre, vagy 90 kr utánvét mellett.  
A könyv tartalma: I. Az ivarszervek leírása. II. A nemi élet  
ébradese. III. Az önfertőztetés és az éjjeli magömlések IV. Hugy-  
csőakar(ritipper) és hugycsőszűkületek. V. A bujakóros (siphilis). VI.  
A fehérfolyás. VII. Elgyengült férfierő. VIII. Női magtalanúság.  
X. Az ivarszervek megbetegedéseinek főtünyezője a prostituzióc

**Olasz czipőárak gyára**

**Csak egy ár**

Budapest, Kossuth Lajos-utca 4. Budapest.

**Üzlethelyiségünk csakis a Dréher-palotában van.**

**Rovatti & Co.,**

minden minőség és formában:  
fekete, sárga, zöld és lakk.

Uraknak	5 frt
Nőknél	4 —
Fiúk és leányoknak	3 —
Gyermekeknek	2 —
Kis gyermekeknek	1 —
Női télczipő	3 —

Huzás november hó 17. és 18-án. **Bankház** Huzás november hó 17. és 18-án.

**TÖRÖK A. és TÁRSA**

a magy. kir. osztály sorsjáték főelárusítója  
**BUDAPEST,**  
Váci-körút 4/B.

A III. nagy magy. kir. osztály sorsjáték I. osztályu sorsjegyei  
melyek huzása november hó 17. és 18-án lesz,  
ismét nagy keresletnek örvendenek.

**Tizenhárom millió**  
egyszázhatvanezer korona

kerül ismét hat osztályra elosztva biztos döntés alá:  
**Legnagyobb nyeremény legszerencsésebb esetben:**

**1.000.000** korona, jutalom: **600.000; 400.000,**  
**200.000, 2 a 100.000** stb.

**100.000** sorsjegy, **50.000** pénznyeremény.

Az I. osztályu tervszerű betét:

1 egész sorsjegy	frt 6.—	1 negyed sorsjegy	frt 1.50
1 fél	3.—	1 nyolczad	— 75

A megrendeléseket minél előbb kérjük cégünkhez küldeni.

Megrendelő-levél, kivágandó.

**TÖRÖK A. és TÁRSA** uraknak  
**BUDAPEST.**

Kérem nekem \_\_\_\_\_ I. osztályu  
magy. kir. osztály sorsjáték eredeti sorsjegyet a hivatalos terve-  
zettel együtt küldeni.

Az összeg \_\_\_\_\_ utánveendő  
frt postautavánnyal küldetik.

Pontos cím.

# HAAS FÜLÖP és FIAI

csász. és kir. udvari szállítók

## szőnyeg- és butorszövet

gyárosok ajánlják minden e szakmába vágó áruikat nagy választékban.

**Főraktár:**  
V., Gizella-tér 1. szám.

**Fiókraktár:**  
IV. ker., Kossuth Lajos-utca és Újvilág-utca sarkán.  
Országos Kassab-palota.

**Gyengességi állapotok**

(impotencia) ellen páratlan sikerű gyógyhatással folytán legmelegebben ajánljuk

**Dr. Mitzger Tivadar**  
hírneves  
**hydro-elektrotherapiai**  
rendelő-intézetét

**BUDAPEST,**  
VI. ker., Teréz-körút 44. sz., I. em.  
Tapasztalt gyors és biztos eredmények folytán kósrárium teljes gyógyulás után írható  
Rendelés délelőtt 8-11-ig, délután 2-5-ig.

**Csoda! ♦ Csoda!**

Egy vég. 28 rőf 3/4 csoda kreászvaszon 2.95  
Egy vég. 54 rőf batizst-chifon . . . . . 6.50  
12 drb angol czérnazsebkendő . . . . . 1.80  
**Mind a három cikk összesen 10 frt 50 kr.**

**PFEIFERVILMOS**  
partie-áruházában  
**Budapest, Váci-körút 5. sz.**

**Földbirtokosok**  
figyelmébe.  
**Az Országos**  
Jelzálog Bizto-  
sítási Iroda"  
**Budapest,**  
VII., Erzsébet-körút 15.  
által első jelzáloghitel nyelkötő, esetleg életbiztosításra kapcsolhatóan is, úgy, hogy a kölcsön csak addig képez tartozást, míg a kölcsönvevő el vagy a birtok feherenulajon száll át az örökösökre. Bővebb felvilágosítás és prospektus ingyen.

**Idős és fiatal**  
**embereknek**  
ajánlatos tanúságul  
**dr. Müller egészs. tanácsos** új bővített kiadásban megjelent műve a  
**megsavart ideg- és nemi-szervezetről**  
és ennek radikális gyógyításáról. Bérmentes küldés 60 krért bélyegekben.  
**Curt Röber, Braun-schweig.**

**A nagy krach!**

New-York és London az európai szárazföldet som hagyják kímélőnül és így egy nagy esz-láru-gyár kényszerítve lón egész készletét a munkásoknak nagyon csekély megtérítése ellenében eladni. En vagyok felbatalmazva ezen megbízás keresztülvételére. Kun illogva mindenkinek megkérdelem a következő tárgyakat csupán **Ét 6.60** megtérítése ellenében, és pedig:

- 6 drb legfinomabb asztali kését, valódí angol pengével,
- 8 drb amerikai szabadalmazott ezüst villát egy darabban,
- 6 drb amerikai szabadalmazott ezüst-évkönyvet,
- 12 drb amerikai szabadalmazott ezüst-kávékanalat,
- 1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-levesmérőt,
- 1 drb amerikai szabadalmazott ezüst-tejmérőt,
- 2 drb amerikai szabadalmazott ezüst-tojás-lehelyt,
- 6 drb angol Victoria-alsótálcát,
- 2 drb felhívást kellő asztali gyertyatartót,
- 1 téaszűrőt,
- 1 drb legfinomabb cukorhálózt.

44 drb összesen csak frt 6.60.  
A fenti összes 44 tárgy ezelfőtt 40 forintba került és most csak frt 6.60 minimális áron kaphatók. — Az amerikai szabadalmazott ezüst teljesen fehérező, mely az ezüstszint 25 évig megtartja, amiért jótállást nyújt. A legjobb bizonyított, hogy ezen hirdetés **nem szédélgesen** alapul, mely szerint ezennel nyilvánosan kötelezem magamat mindenkinek, akinek az áru meg nem felel, azösszeget minden alkalmán nélkül visszatéríteni; és senki nem mullassa el ezen kedvező alkalmat, hogy ezen díszgarnitúrát meg nezze, mely **menyegző és alkalmi** ajándékul minden jobb háztartás részére kiválóan alkalmas. Kapható csupán:

**A. HIRSCHBERG'S**  
Hauptagentur d. vereinigten emser, Patent-Silberwaarenfabriken.  
Wien, II., Rambrandtstrasse 19/D Telephon Nr. 7114.  
Szétküldés a vidékre utánvétel vagy az összeg előlegezésével. Tisztító por hozzá 10 krajczár.  
Csak a mellékelt végjeggyvel valódi (egészségt ércz.)  
Kivonat az emseri iratokból.  
Küldeményt megkaptam s meg vagyok elégedve: kérek meg egy küldeményt 6 frt 60 krért. Kolozsvár, Báro Bányán.  
A küldeményt megkaptam s azzal meg vagyok elégedve, Lajd, 1898. szept. 1.  
C. Ghotak-Gudenus grófnő.  
A készlet leg-egjobb megfogódással kaptam; kérek meg egy nagyobb küldeményt. Budapest, II., Fő-utca 7.  
Dr. Paikeri Alajos, os. és kir. katona orvos.

**1000000.**

Minden második sorsjegy nyer.

Harmadik Magyar Kir. Szab. Osztalysorajltók  
**100,000 sorsjegy 50,000 nyeremény.**  
A legnagyobb nyeremény szerencsés esetben  
**EGY MILLIO KORONA**  
I. osztályú sorsjegyek árai  
3000 nyeremény. Főnyeremény már 60,000 kor. 200  
Egész Fél Negyed Nyolezed  
6 frt 3 frt 1 1/2 frt 75 kr.  
Huzás már 1898. november 17-én.  
Dörge Frigyes főeljárító  
Budapest, Granátos-utca 12.

**MIKSZÁTH KÁLMÁN**  
**Katángy-Naptárát**  
1899-re  
ajánljuk a hirdető közönség figyelmébe.

**POLGÁR SÁNDOR**

egyetem. gyakorlott orvos m. és k. ércz  
**BUDAPEST,**  
VII., Erzsébet-körút 50. sz.  
Ajánlja dusan felszerelt raktárát saját gyártmányu orvos. sebészti és betegápolási tárgyakban  
Saját találmányu, magy. kir. szabadalmazott Polgár-féle **sérvkötő,** haskötő, görcsér elleni gum-mjharisnya, orthopaediakészülékek, m. lábakkészülékek  
Valódí francia ad. illogességek F. Berguerand fil párisi gyárából. 9439  
Részletes képesárjegyek ingyen és bérmentve.

